2021

Jaarverslag

FOD BUITENLANDSE ZAKEN,BUITENLANDSE
HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

COLOFON

Redactie, coördinatie en ontwerp
Directie Communicatie

Productie
FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking

Verantwoordelijke uitgever
Theodora Gentzis
Voorzitster a.i. van het directiecomité
Karmelietenstraat 15
B-1000 Brussel

Wettelijk depot
0218/2022/012

Inhoud

Voorwoord	5
Bilaterale samenwerking	6
Europese samenwerking	12
Multilaterale samenwerking	15
Ontwikkelingssamenwerking	19
Juridische samenwerking	23
Dienstverlening	25
Interne organisatie	33

VOORWOORD

Ook in 2021 woog de coronacrisis aanzienlijk op de werking van onze FOD. Telewerk bleef de norm, zowel op het hoofdbestuur als in de posten. Door onze werktools te moderniseren, konden we in alle sereniteit omgaan met die nieuwe realiteit. Ondanks de moeilijke omstandigheden en de opgelegde beperkingen hebben we dit jaar mooie resultaten geboekt dankzij de inzet van al onze medewerkers, zowel in België als in het buitenland.

De meest gedenkwaardige verwezenlijking is ongetwijfeld operatie Red Kite. Daarbij evacueerden we, in samenwerking met Defensie, meer dan 1.400 mensen uit Afghanistan in uiterst gevaarlijke omstandigheden.

Daarnaastondersteunde België COVAX, een wereldwijd mechanisme dat werd opgezet om lage inkomenslanden - waaronder de partnerlanden van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking - toegang te geven tot coronavaccins.

In 2021 was ons land voorzitter van de Benelux Unie, een kans om de banden met onze buurlanden verder aan te halen en werk te maken van onze prioriteiten voor een sterkere interne markt, duurzame ontwikkeling en veiligheid. België zat ook de *Nuclear Suppliers Group* voor, een groep van 48 landen die dezelfde richtlijnen hanteren om te voorkomen dat de uitvoer van nucleaire goederen zou misbruikt worden om in andere landen kernwapens te produceren.

Als stichtend lid van de Europese Unie, trouw aanhanger van het Europese project en zetel van de Europese instellingen wil België erop toezien dat zijn burgers het vertrouwen in de EU behouden. Zo was onze FOD nauw betrokken bij de organisatie van de Conferentie over de toekomst van Europa, een unieke gelegenheid om de burger rechtstreeks te betrekken bij de uitwerking van het Europese beleid.

Wat het beheer van onze organisatie betreft, zijn we volop ons ambitieuze actieplan aan het uitvoeren dat we in 2020 op punt stelden om onze FOD te moderniseren. De meest tastbare realisatie is zonder enige twijfel de uitrol van het nieuwe IT-systeem Modern Workplace, dat veiliger en performanter is.

Daarbovenop komt het werk van onze directies dat direct of indirect samenhangt met het buitenland- en ontwikkelingsbeleid, en de inzet van onze posten. In een soms moeilijke context dragen zij dat beleid uit en verdedigen ze zo goed mogelijk onze belangen en waarden.

Ik nodig u uit om de activiteiten te ontdekken die het leven van onze FOD in 2021 hebben gekenmerkt. Veel leesplezier!

Theodora Gentzis
Voorzitster ad interim van het directiecomité

BILATERALE SAMENWERKING

België in de wereld

Buurlanden

In 2021 was België voorzitter van de Benelux Unie. Het hele jaar door werden projecten met concrete en zichtbare resultaten voor burgers verwezenlijkt via 13 acties rond de versterking van de interne markt, duurzame ontwikkeling en veiligheid. De drie premiers sloten het Belgische voorzitterschap af met een verklaring over de toekomstige Benelux-samenwerking en de prioriteiten binnen de Europese Unie.

De aanpak van de coronapandemie stond bovenaan de bilaterale agenda, die werd opgesteld na regelmatig overleg met de staten, Länder en de buurregio's. Ons land heeft de samenwerking met zijn buren nog versterkt. Er vonden 9 gesprekken plaats tussen ministers van Buitenlandse Zaken, 6 bijeenkomsten op het niveau van de staatssecretarissen en 3 vergaderingen tussen regeringsleiders.

Bovendien vierden België en Luxemburg de 100ste verjaardag van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Ze hielden een intergouvernementele 'Gaichel'-vergadering en een BLEU-top met de minister-presidenten van onze gewesten en gemeenschappen. De Belgische en Luxemburgse regeringen hebben 8 overeenkomsten en *memorandums of understanding* ondertekend en 2 gezamenlijke verklaringen aangenomen.

Tot slot stond dit jaar in het teken van hoge bezoeken in Londen, de Frans-Belgische bijeenkomst in het kasteel Hertoginnedal en het afscheidsbezoek van kanselier Merkel. Ons land sloot ook zijn voorzitterschap van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart van 2020 tot 2021 af. Het opzet daarvan was om de organisatie en haar betrekkingen met de Europese Commissie te moderniseren.

Oost- en Zuidoost-Europa en Centraal Azië

Net als in 2020 hebben de autoritaire regimes in de regio de COVID-19-pandemie aangegrepen om hun greep op de maatschappij te versterken en de fundamentele rechten en vrijheden verder in te perken. De pandemie zette ook een rem op de zoektocht naar onderhandelde oplossingen voor de talrijke bilaterale twisten die deze landen verdelen. Veel verkiezingen in de regio gingen vermoedelijk gepaard met fraude en gaven aanleiding tot maatschappelijke spanningen.

Als fervent verdediger van de mensenrechten en van de fundamentele vrijheden heeft België – zowel bilateraal en in EU-verband als in de multilaterale instellingen – kordaat opgetreden tegen extreme gevallen van schendingen van de mensenrechten en van repressief en gewelddadig gedrag tegen burgers, activisten en opposanten.

België heeft daarbij niet geaarzeld de partners binnen de EU ertoe aan te zetten de instrumenten vervat in de nieuwe wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten uit 2020 aan te wenden om sancties uit te vaardigen tegen personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor onaanvaardbaar gedrag. Denk aan het Loekasjenko-regime in Belarus en de vervolging van de opposant Navalny in Rusland. Van iedere bilaterale ontmoeting met de landen van de regio heeft ons land gebruik gemaakt om een (verdere) verbetering van de mensenrechtensituatie te bepleiten.

West- en Centraal-Europa

Minister van Buitenlandse Zaken Wilmès en onze FOD lieten tijdens de coronapandemie geen kans onbenut om het partnerschap en de economische relaties te versterken met de landen van Centraal- en West-Europa. Vriendschappen werden aangehaald, bevestigd en versterkt, allianties werden verder uitgebouwd en nieuwe samenwerkingsverbanden opgestart. Zo bracht minister Wilmès zeer geslaagde bezoeken aan Ierland, Griekenland en Spanje.

Haar bezoek aan Ierland situeerde zich binnen een ruimer post-Brexit-kader met aandacht voor economisch herstel en de Green Deal-uitdagingen. In Griekenland stond de migratieproblematiek centraal, terwijl ook thema's zoals het EU-herstelplan, de coronapandemie en hernieuwbare energie werden aangesneden.

Met Spanje werd op 2 juni een overeenkomst ondertekend om hechter samen te werken. Dat kaderde binnen een reeks activiteiten voor de 100ste verjaardag van de verheffing van de rang van de legaties in Brussel en in Madrid tot de rang van ambassades.

De minister had ook bilaterale gesprekken met homologen van Litouwen, Noorwegen, Zweden, Zwitserland en IJsland. Daarnaast vonden politieke consultaties plaats met Finland en Bulgarije op het niveau van hoge ambtenaren.

Midden-Oosten en Noord-Afrika

2020 … 2021 … 2022.

Na 3 jaar voorbereiding en bouw opende het Belgische paviljoen op de wereldtentoonstelling ***Dubai Expo*** 2020 op 1 oktober de deuren onder het motto *Connecting Minds, Creating the Future*. Het paviljoen, de 'Groene Ark', behoorde qua architectuur tot het beste dat de Expo te bieden had en groeide snel uit tot een geliefde ontmoetingsplaats.

Gelegen in het mobiliteitsdistrict focuste de tentoonstelling op antwoorden op de uitdagingen voor transport, en dat op een toegankelijke manier voor iedereen. In oktober vond een Vlaamse week plaats en in november kwam Wallonië aan bod, telkens met uitgebreide delegaties vanuit België. De 'kroon op het werk' vormde het koninklijk bezoek op de Belgische dag, 5 februari 2022.

11,5
miljoen euro

Bij gebrek aan een alomvattende, rechtvaardige en duurzame oplossing voor het Israëlisch-Palestijnse conflict, meent België dat het mandaat van UNRWA – de VN-organisatie voor Palestijnse vluchtelingen – van vitaal belang blijft. Steun aan UNRWA is vanuit verschillende oogpunten onontbeerlijk:

- De humanitaire rol die UNRWA speelt bij de ondersteuning van meer dan 5 miljoen Palestijnse vluchtelingen en bij de aanpak van de Syrische crisis;
- UNRWA is een belangrijke factor voor de regionale stabiliteit;
- Dankzij de UNRWA-financiering van onderwijs, gezondheidszorg, hulpverlening en sociale diensten kunnen de vluchtelingen niet enkel (over)leven, maar zich ook op economisch en sociaal vlak ontwikkelen.

Minister van Ontwikkelingssamenwerking Kitir, bracht van 19 tot 21 september een werkbezoek aan Jordanië en Libanon, waarbij de humanitaire situatie en de vluchtelingenproblematiek centraal stonden. Ze kondigde er een extra bijdrage voor UNRWA aan van 4,5 miljoen euro: 3,5 miljoen voor onderwijs in noodprogramma's en 1 miljoen voor hulp in Syrië. Samen met de 7 miljoen euro voor algemene middelen kwam daardoor de totale bijdrage van België aan UNRWA op 11,5 miljoen euro.

Amerika en de Caraïben

Onze FOD volgde nauwgezet de ontwikkelingen in de VS op sinds het aantreden van de Biden-administratie. Daarnaast werkte België samen met zijn EU-partners aan een positieve agenda voor de trans-Atlantische relatie. Onze bilaterale betrekkingen met de VS kregen daarbij een nieuwe impuls, met verschillende ontmoetingen op hoog niveau. Ook onze banden met Canada, een land dat op vele vlakken dicht bij ons aanleunt, werden geconsolideerd via overleg op politiek en ambtelijk niveau.
Met betrekking tot Latijns-Amerika en de Caraïben gaf onze FOD de EU-houding over de evolutie van de toestand in Venezuela en Nicaragua mee vorm. België besteedde bijzondere aandacht aan de verkiezingen die in 2021 op het continent plaatsvonden en volgde de daaropvolgende politieke en economische ontwikkelingen op de voet, net als de situatie op het vlak van de mensenrechten en de eerbiediging van de rechtstaat. Tot slot ontmoetten we officiële delegaties, ngo's, mensenrechtenverdedigers, studenten en particulieren uit Amerika en de Caraïben.

Sub-Sahara-Afrika

De bilaterale betrekkingen met de Democratische Republiek Congo, die sinds 2019 nieuw leven werden ingeblazen, zijn in 2021 extra aangehaald. Een nieuw programma voor gouvernementele samenwerking werd opgestart en de bilaterale militaire samenwerking werd geleidelijk hervat. Bovendien nam België actief deel aan de gesprekken over het versterkte engagement van de Europese Unie in de stabilisering van Oost-Congo.
In de omgang met het koloniale verleden werd ook aanzienlijke vooruitgang geboekt, meer bepaald bij het onderzoeksproject rond de segregatie waar de metissen in de koloniale tijd onder leden. In december werd de tweede fase van dat project opgestart.
In 2021 zijn onze bilaterale betrekkingen met Burundi aanzienlijk verbeterd. De zending van onze speciale gezant voor het Grote Merengebied in Bujumbura in maart is daarvan het mooiste bewijs.

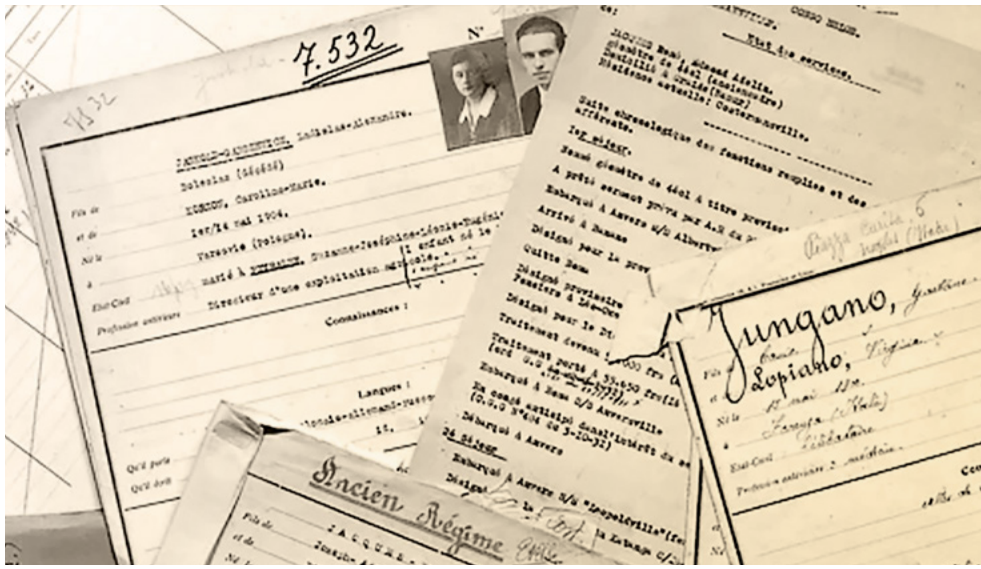

België verbond er zich ook toe om het vredesproces in de Centraal-Afrikaanse Republiek op gang te brengen. Dat gebeurde in samenwerking met de Sant'Egidio-gemeenschap, een private diplomatieke actor die in Rome is gevestigd.

In de Sahelregio bleef ons land ijveren voor vrede en veiligheid volgens de globale aanpak, die diplomatie, ontwikkeling en veiligheid (met inbegrip van terrorismebestrijding) omvat. De politieke dialoog met de landen van de regio werd aangehouden. De Belgische Ontwikkelingssamenwerking focuste op Mali, Niger en Burkina Faso, en voorziet een thematische klimaatportefeuille. In de toekomst versterken we verder de dialoog met de staten die aan de Sahel grenzen, te beginnen bij Nigeria, en we volgen de veiligheidssituatie in de Golf van Guinee op de voet.

Daarnaast bleef ons land ondersteuning bieden aan de huidige Afrikaanse bemiddelingsinitiatieven in de Hoorn van Afrika.

Zuid- en Oost-Azië, Oceanië

Ook al is ons handelsverkeer met het Aziatische continent in vergelijking met 2020 enigszins hersteld, toch bleef de coronacrisis wegen op onze betrekkingen met de Aziatische landen. Door de zeer strenge quarantaineverplichtingen waren die landen erg moeilijk te bereiken.

De FOD Buitenlandse Zaken beseft dat ons land naar een grotere autonomie moet streven en de toeleveringsketens voor producten van strategisch belang veilig moet stellen. Daarom hielp hij, net als in 2020, de Belgische standpunten te bepalen in het debat dat met de Europese Unie is opgestart over haar strategische autonomie. België ondersteunde de strategie van de Europese Unie voor de Indo-Pacifische regio en besteedde in het bijzonder aandacht aan de connectiviteitskwesties.

Daarnaast volgde onze FOD de politieke ontwikkelingen in Azië op de voet, met name in Birma en in Afghanistan. We bleven erg scherp toezien op de brandhaarden als gevolg van de toenemende assertiviteit van China. Via instrumenten zoals het *China Platform* en de *China Taskforce* bleven we onze centrale rol spelen bij de bepaling van het Belgische beleid ten opzichte van China.

Internationaal transportbeleid

Onze FOD is een essentiële schakel om overvlucht- en landingsvergunningen te krijgen, die nodig zijn voor de opdrachten van de vliegtuigen van onze luchtmacht in het buitenland, of om de doorvaart te regelen voor onze militaire schepen en onze schepen voor diepzeeonderzoek die de territoriale wateren van derde landen aandoen. Onze FOD en ons netwerk van diplomatieke posten waren voor Defensie de contactpunten voor meer dan 1.250 missies van Belgische militaire toestellen in het buitenland in 2021. Dankzij onze interventie konden overigens de diplomatieke vergunningen worden bekomen die nodig zijn voor tientallen verplaatsingen van Belgische marineschepen en onderzoeksvaartuigen.

Bovendien gaf onze FOD in 2021 ongeveer 200 vergunningen voor de overvlucht/landing af voor humanitaire vluchten en buitenlandse burgerlijke staatsvluchten in het kader van officiële missies van staatshoofden, regeringsleden of hoogwaardigheidsbekleders. We verwerkten ook meer dan 450 aanvragen voor de overvlucht over België door buitenlandse militaire vliegtuigen. Tot slot behandelden we een veertigtal aanvragen voor de doorvaart in Belgische territoriale wateren van buitenlandse militaire schepen of schepen voor wetenschappelijk onderzoek.

Financiële steun aan de export

Via Finexpo ondersteunt onze FOD de export van kapitaalgoederen en aanverwante diensten. In 2021 werden een tiental nieuwe steunaanvragen voor exportprojecten goedgekeurd. Zo konden de bedrijven de handelsonderhandelingen in de negen betrokken Afrikaanse landen voortzetten.
Ook al waren de omstandigheden weer erg moeilijk, toch konden er ongeveer vijftien handelsovereenkomsten worden gesloten, goed voor een totaalbedrag van meer dan 175 miljoen euro.

Economische belangen

Door de coronapandemie konden de staatsbezoeken en de Belgische handelsmissies niet plaatsvinden. Toch liepen de voorbereidingen verder voor de staatsbezoeken en de missies die gepland stonden voor 2022. Zo draagt onze FOD bij tot de ondersteuning van de Belgische buitenlandse handel en dus tot het economische herstel na de COVID-19-crisis.
In het kader van de vaccinatiecampagne hielp ons postennetwerk actief betrouwbare leveranciers in kaart te brengen, in het bijzonder voor de zero-dead-volumespuiten. Bovendien ondersteunden we het coronacommissariaat in zijn werkzaamheden.
Via het Trade4U-platform bezorgde onze FOD Belgische ondernemingen en gewestelijke overheden nuttige informatie over de internationale handelsmogelijkheden. Een mobiele applicatie houdt hen op de hoogte van relevante macro-economische gegevens, handelsmogelijkheden en de evolutie van de wetgeving inzake buitenlandse handel.
Onze FOD werkte ook mee aan publicaties van het Agentschap voor Buitenlandse Handel over gezondheidstechnologieën en duurzame voedingssystemen.

117 deelnemers

Dankzij de ondersteuning van onze FOD verzorgde het Egmontinstituut in 2021 verschillende opleidingen voor 117 diplomaten en ambtenaren uit derde landen.
Volgende thema's kwamen aan bod: diplomatieke knowhow (rapportage, netwerking, bepaling van de prioriteiten van een post), spreken in het openbaar, Europese instellingen, de strijd tegen corruptie en het witwassen van geld, en de blauwe economie, een nieuw thema dat door het Egmontinstituut wordt besproken.

Onder de 117 deelnemers:

- kwamen 88 diplomaten of ambtenaren uit Sub-Sahara-Afrika;
- konden 18 diplomaten uit Oost- en Zuidoost-Europa, Centraal-Azië, Amerika en de Caraïben, het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Zuid- en Oost-Azië een ontvangstprogramma volgen;
- konden 11 Palestijnse diplomaten via een opleiding hun capaciteiten opbouwen om meer inzicht te krijgen in de EU-standpunten en in de intra-Europese dynamiek.

EUROPESE SAMENWERKING

13de Belgische Voorzitterschap Raad EU in 2024

In het eerste semester van 2024 zit België de Raad van de EU voor, en dat al voor de 13de keer. Op 15 oktober 2021 bracht onze FOD een 100-tal genodigden bijeen van de beleidscellen en de administraties, zowel van de federale overheidsdiensten als de gefedereerde entiteiten. Daarmee gaven we het startschot van een belangrijk project voor gans België.

Een voorzitterschap schept vooral kansen: de kans om de Belgische burgers dichter bij de EU te brengen en de kans om de EU in de schijnwerpers te zetten. België heeft een lange ervaring in de Raad van Ministers en een uitstekende reputatie op het vlak van voorzitterschappen. Een goede samenwerking vormt de sleutel tot succes.

Een van de belangrijkste taken van het voorzitterschap zal zijn dat wij optreden als bruggenbouwer. Trouw aan de geschiedenis van ons land is het essentieel om actief bij te dragen aan de totstandkoming van een Europese consensus waarin de burger en zijn rechten centraal staan.

Het voorzitterschap zal een zorgvuldige voorbereiding vereisen, zowel inhoudelijk als logistiek. Elke betrokken entiteit zal moeten nadenken over de budgettaire behoeften en over haar programmering. Binnen onze FOD werd daarom begin september 2021 een taskforce opgericht om de voorbereiding aan te sturen.

Belgische oefening voor de Conferentie over de toekomst van Europa

Als stichtend lid van de Europese Unie, traditioneel aanhanger van het Europese project en zetel van de Europese instellingen, heeft België er alle belang bij dat zijn burgers hun vertrouwen in de EU niet verliezen. Daarom zag ons land de Conferentie over de toekomst van Europa als een unieke gelegenheid om burgers rechtstreeks te betrekken bij de Europese beleidsvorming.

Onze FOD heeft zich dan ook sterk ingezet om dit project tot een goed einde te brengen. Op 8 oktober 2021 lanceerden we de activiteiten met een openingsplechtigheid in aanwezigheid van minister van Europese Zaken Wilmès. Daarna volgden verschillende initiatieven en evenementen op het niveau van de federale en gefedereerde entiteiten. Zo werden jeugddebatten, een hackathon en burgerdialogen georganiseerd.

Onze FOD heeft tevens een nationaal burgerpanel georganiseerd waarbij 50 burgers willekeurig werden geselecteerd om een representatief staal te bekomen van de Belgische bevolking. Gedurende drie weekends kwamen deze bijeen om één van de negen thema's van de conferentie te bespreken, namelijk de Europese democratie en de participatie van de burgers in de EU.

Midden december formuleerden de Belgische burgers uiteindelijk iets meer dan 100 aanbevelingen rond vijf door hen gekozen thema's zoals de verbetering van de communicatie over de EU, de bestrijding van verkeerde informatie over de EU en de vereenvoudiging van al bestaande participatie-instrumenten. Een van de 50 burgers heeft deze aanbevelingen tijdens een plenaire zitting van de conferentie in Straatsburg voorgesteld.

Nieuwe impuls voor een sociaal Europa

In mei 2021 hebben de staatshoofden en regeringsleiders op de sociale top van Porto het Actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten onderschreven. Dat plan legt vast welke concrete acties de EU voor haar sociaal beleid moet uitvoeren. De Europese leiders verbonden er zich toe 3 doelstellingen te bereiken tegen 2030:

- Ten minste 78% van de bevolking van 20 tot en met 64 jaar heeft een baan;
- Ten minste 60% van de volwassenen neemt jaarlijks deel aan een opleiding;
- Het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, wordt met ten minste 15 miljoen verminderd, van wie ten minste 5 miljoen kinderen.

België bepleit een ambitieuze visie en is nauw betrokken bij de nieuwe impuls die van het actieplan uitgaat.

COVID

De EU onderhandelde over een geharmoniseerd digitaal COVID-19-certificaat om reizen binnen de EU vlotter te laten verlopen. Meer dan 590 miljoen exemplaren van dit certificaat werden gedownload. Ook werden de aanbevelingen van de Raad over reizen naar en binnen de EU aangepast aan de veranderde epidemiologische situatie en werd een noodremprocedure ingevoerd om reisbeperkingen van de lidstaten op elkaar af te stemmen als reactie op nieuwe zorgwekkende virusvarianten.
Door de oprichting van HERA, de Europese autoriteit voor gezondheidscrises, wil de EU toekomstige crisissen efficiënter aanpakken. Ten slotte exporteerde de EU maar liefst 1,2 miljard vaccindosissen en doneerde ze 250 miljoen vaccindoses aan derde landen in nood.

SOLVIT

SOLVIT is een gratis Europees bemiddelingsnetwerk dat burgers en bedrijven bijstaat bij administratieve problemen binnen de EU, IJsland, Liechtenstein en Noorwegen. Wanneer blijkt dat één van deze landen de Europese wetgeving niet correct toepast, probeert SOLVIT informeel te bemiddelen tussen de klager en de betrokken administratie.
Het Belgische SOLVIT-centrum maakt deel uit van de Europese directie van onze FOD. In 2021 behandelde het 276 klachten: 211 van Belgen tegen buitenlandse instanties en slechts 65 van niet-Belgische Europese burgers tegen de Belgische overheid. Het betrof vooral problemen met de sociale zekerheid, de inschrijving van voertuigen, de vernieuwing van rijbewijzen en het vrij verkeer van personen.

15x

Rechtsstaat

15 keer nam minister Wilmès in 2021 het woord in de Raad Algemene Zaken om de principes van de rechtsstaat te verdedigen. Die stond immers meer dan ooit onder druk. Enkele lidstaten verzetten zich publiekelijk tegen arresten van het Hof van Justitie van de EU die tot doel hadden om deze principes te doen respecteren en weigerden deze uit te voeren.

Coördinatie Belgisch beleid inzake EU-kwesties

De handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk, die in 2021 in werking trad, omvat een ruime waaier EU-bevoegdheden. Onze FOD zorgde voor de Belgische opvolging ervan, in nauw overleg met alle betrokken overheidsdiensten. Zo formuleerden we de Belgische standpunten over de problemen met de uitvoering van het Ierse protocol en de visserijvergunningen, evenals over een aanvullend verdrag over Gibraltar.
We waakten ook over de coherentie van de bilaterale betrekkingen tussen België en het VK met het EU-kader. Ten slotte zagen we toe op de uitvoering van de verdragen tussen de EU en het VK door verschillende Belgische overheidsinstanties. Daartoe overlegden we eveneens met EU-instellingen en -lidstaten.
Om het klimaat te redden stelde de Europese Commissie een ruim pakket van 14 EU-wetten voor om de uitstoot van broeikasgassen in de EU tegen 2030 met 55% te verminderen in vergelijking met 1990: Fit for 55. Onze FOD zorgde voor de coördinatie van de Belgische besluitvorming omtrent dit pakket.

De ambitie van de Europese Commissie om zich in te zetten voor de strategische weerbaarheid en zelfstandigheid van de EU uitte zich in een twintigtal beleidsinitiatieven. Een analyse over de strategische context van deze initiatieven door onze FOD diende onder meer als bijdrage aan de nationale veiligheidsstrategie.

Belgisch herstelplan aangenomen

In 2020 werd het EU-herstelplan NextGenerationEU aangenomen om het hoofd te bieden aan de economische gevolgen van de COVID-19-pandemie. Het omvat een bedrag van 750 miljard euro. In 2021 financierde de Europese Commissie de uitvoering van de herstelplannen van de lidstaten al voor meer dan 50 miljard euro.
Het Belgische herstelplan, dat medio 2021 werd goedgekeurd, bevat 105 investeringsprojecten en 35 hervormingsprojecten, en dat op alle Belgische beleidsniveaus (federaal, gemeenschappen en gewesten).

MULTILATERALE SAMENWERKING

642

deelnemers aan de multilaterale coördinatie (COORMULTI)

In 2021 organiseerde onze FOD 47 video-COORMULTI's, goed voor in totaal 642 deelnemers. Er werden ook 80 E-COORMULTI's uitgestuurd, hetzij om voorstellen van overeenkomsten goed te keuren die tijdens de video-COORMULTI's niet werden bekrachtigd, hetzij om aanvullende documenten te bezorgen aan de bevoegde overheden.
De COORMULTI is een permanente structuur voor overleg tussen onze FOD en de verschillende federale instanties en deelstaatentiteiten. Zij bereidt het standpunt voor van België in internationale instellingen die niet tot de EU behoren, wanneer de behandelde thema's betrekking hebben op gemengde bevoegdheden. De COVID-19-crisis had ook haar weerslag in de organisatie van de COORMULTI-vergaderingen, die stuk voor stuk virtueel werden gehouden.

11 miljoen euro voor de Europese vredesfaciliteit

In 2021 riep de EU een nieuw financieel instrument in het leven: de Europese Vredesfaciliteit. Dat mechanisme wordt aangewend om het externe optreden van de EU op het gebied van defensie en het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid te financieren. Voor de periode 2021-2027 beschikt het over een fonds buiten begroting van ongeveer 5 miljard euro, dat wordt gefinancierd met bijdragen van de lidstaten. In 2021 droeg België ongeveer 11 miljoen euro bij.
De Europese Vredesfaciliteit streeft ernaar de EU-capaciteiten op het gebied van conflictpreventie, vredesopbouw en de versterking van de internationale stabiliteit en veiligheid uit te bouwen. Ze stelt de EU in staat om vredeshandhavingsoperaties en bijstand aan onze partnerlanden en hun strijdkrachten, waar ook ter wereld, mee te financieren. Zo werden in 2021 onder andere maatregelen genomen ten voordele van Mozambique, Oekraïne en Bosnië en Herzegovina.

1ste keer voorzitter van de *Nuclear Suppliers Group*

België was voor de eerste keer ooit voorzitter van de *Nuclear Suppliers* Group (NSG), een groep van 48 landen met nucleaire knowhow. Deze landen hanteren dezelfde richtlijnen om te voorkomen dat de uitvoer van nucleaire goederen zou misbruikt worden voor de aanmaak van kernwapens in andere landen.
De beperkingen als gevolg van de COVID-19-crisis vergden veel flexibiliteit en creativiteit van het voorzitterschap. Informele online meetings

hielpen om de interne dynamiek van de NSG levend te houden. Er was echter een fysieke vergadering nodig om vertrouwelijke informatie over proliferatierisico's onder de NSG-leden te delen. Dankzij speciale gezondheidsmaatregelen kon België een plenaire vergadering in het Egmontpaleis organiseren in juni 2021.
De NSG-leden bespraken er maatregelen om de verspreiding van kernwapens tegen te gaan. Minister Wilmès bracht de zorgwekkende Noord-Koreaanse en Iraanse nucleaire programma's in herinnering. We hebben het NSG-voorzitterschap succesvol afgesloten. Daarmee toonde België zijn vastberadenheid om concreet bij te dragen tot de uitvoering van het non-proliferatieverdrag.

Nieuwe cybersecuritystrategie 2.0

Nu onze samenleving almaar meer wordt gedigitaliseerd en mensen steeds vaker gebruikmaken van nieuwe technologieën, neemt ook het aantal cyberaanvallen wereldwijd toe. Op 20 mei 2021 keurde de Nationale Veiligheidsraad (NVR) daarom de 'cybersecuritystrategie 2.0' goed. Die koestert de ambitie om België tegen 2025 tot een van de meest cyberveilige Europese landen te maken. De strategie vertrouwt twee belangrijke opdrachten toe aan de FOD Buitenlandse Zaken: de internationale onderhandelingen ter zake volgen en de nationale attributieprocedure aansturen.
Die procedure laat toe om te bepalen welke buitenlandse actor eventueel betrokken is bij aanvallen op een vitale organisatie van ons land zodat we daar gepast op kunnen reageren. Ze kan ook worden ingeschakeld om een bondgenoot te steunen die ten prooi valt aan soortgelijke feiten. In tijden waarin cyberveiligheid bovenaan de lijst van beleidsprioriteiten van de EU en de NAVO prijkt, was het onontbeerlijk om ons arsenaal aan te vullen met dit instrument.

Herinnering aan de shoah en aan de deportatie

België nam als lid deel aan de plenaire vergaderingen van de International *Holocaust Remembrance Alliance*. De eerste vond plaats in juni in Athene, de tweede in december in Thessaloniki.
Op 13 oktober nam ons land ook deel aan het Internationaal Forum van Malmö voor de herdenking van de Holocaust en de bestrijding van antisemitisme.

Arolsen archieven

Van juni 2021 tot juni 2022 was ons land voorzitter van de Arolsen Archieven, het belangrijkste documentatie- en archiefcentrum over mensen die werden vermist tijdens de Tweede Wereldoorlog. België zal zijn voorzitterschap afsluiten met een plenaire conferentie op 21 en 22 juni 2022 in het Egmontpaleis in Brussel.

700 leerlingen maken kennis met de VN

Naar aanleiding van de verjaardag van de Verenigde Naties, op 24 oktober, organiseerde onze FOD in 12 scholen over het hele land een bewustmakingsactie over de VN en zijn verwezenlijkingen en uitdagingen. 700 leerlingen uit het zesde leerjaar kregen de kans om in gesprek te gaan over wat de VN voor hen doet, en over hoe ook zij hun steentje kunnen bijdragen. Minister Wilmès verleende haar actieve steun aan het project, dat bovendien kon rekenen op de deelname van Hare Majesteit de Koningin en minister Kitir.
Zo belichtte ons land zijn inzet voor de VN, de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en een doeltreffend multilateralisme. De nieuwsgierigheid die dat opwekte bij de jongeren, die soms van heel uiteenlopende komaf waren, toont hoe belangrijk het is dat onze FOD ook hen blijft bereiken.

Arolsen
Archives
International Center
on Nazi Persecution
#StolenMemory

43 delegaties in Brussel voor de strijd tegen terrorisme

Op uitnodiging van België vergaderde de Small Group van de Internationale Coalitie tegen Daesh op 2 december in het Egmontpaleis in Brussel. Daarbij waren ook tien Afrikaanse delegaties aanwezig naar aanleiding van de oprichting van de *Africa Focus Group*, een nieuw overlegplatform in de strijd tegen terrorisme op het Afrikaanse continent.
Uit die vergadering blijkt eens te meer dat België zich actief inzet binnen de Coalitie aan de hand van een brede en interdepartementale aanpak. Deze heeft mee geleid tot de verwezenlijking van onze prioriteiten: de definitieve overwinning op Daesh in de Levant, het stabiliseren van de bevrijde gebieden (via een bijdrage van 2,4 miljoen euro in 2021) en een gecoördineerde aanpak van de toenemende terrorismedreiging in Afrika, in samenwerking met lokale initiatieven zoals de Coalitie voor de Sahel.
In het begin van het jaar zat minister Wilmès, samen met haar Amerikaanse ambtsgenoot Blinken, een virtuele vergadering van de Coalitie voor. Daar werd gehamerd op de bescherming van het hogere belang van het kind.

251 aanbevelingen van de VN-mensenrechtenraad aanvaard door België

Op 5 mei 2021 vond het Universeel Periodiek Onderzoek (*Universal Periodic Review*) van België plaats. Het is een mechanisme van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties dat om de vijf jaar de mensenrechtensituatie in elke VN-lidstaat evalueert. Tijdens dat onderzoek stellen de andere landen vragen en doen ze aanbevelingen aan het geëvalueerde land. Ze baseren zich daarbij op:

- het rapport dat het land zelf heeft opgesteld;
- een VN-rapport met de aanbevelingen van de mensenrechtenorganen;
- een compilatie van organisaties van het maatschappelijk middenveld.

De Belgische delegatie werd voorgezeten door minister Wilmès, het bewijs dat ons land veel belang hecht aan dit instrument van de Mensenrechtenraad. **België kreeg 308 aanbevelingen, waarvan het er 251 aanvaardde**. Alle Belgische instanties, zowel de federale als gefedereerde entiteiten, hebben bijgedragen aan deze oefening. In datzelfde verband deed België aanbevelingen aan 26 landen van de 41 andere landen die in 2021 werden geëvalueerd.

ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING

50

jaar samenwerking met Niger

In 2021 vierden we 50 jaar ontwikkelingssamenwerking met Sahelland Niger. Een moeilijk land onder meer door het grillige klimaat, de aanwezigheid van gewapende groeperingen en een explosieve bevolkingsgroei.

Toch kan de Belgische Ontwikkelingssamenwerking in die 50 jaar mooie resultaten voorleggen waar de bevolking heel tevreden over is. Zo gaven we technische steun aan het ziekenhuis in Dosso terwijl gezondheidspersoneel beurzen kreeg om zich in België verder te bekwamen. In vier districten konden de ziekenhuizen hun gezondheidsdiensten sterk verbeteren. In mei 2021 werd een gloednieuw ziekenhuis geopend in het district Gothèye, een van de minst veilige gebieden van het land.

In de landbouwsector ondersteunden we de veeteelt, pastorale activiteiten en de vleesproductie van runderen, schapen en pluimvee, onder meer in de vorm van 'kilichi' of gedroogd vlees. En dankzij het Sarraounia-project slaagden we erin het slaagpercentage van meisjes voor de examens te verhogen en schoolverlating te voorkomen.

Niger blijft een belangrijk partnerland. Het land heeft immers onmiskenbaar een toekomst, onder meer dankzij de jonge bevolking en de natuurlijke rijkdommen. Het komt erop aan het land een duwtje in de rug te geven zodat het zijn enorme potentieel kan waarmaken. Daarom wordt ook veiligheid een aandachtspunt.

COVAX

Van bij het begin van de uitbraak van COVID-19 streefde België ernaar om ook lage inkomenslanden (inclusief partnerlanden van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking) gelijke toegang te bieden tot vaccins. Daartoe engageerde ons land zich – samen met andere EU-lidstaten – via COVAX, een wereldwijd mechanisme voor de aankoop en verdeling van COVID-19-vaccins.

In 2021 financierde België 9 miljoen euro aan COVAX. Daarnaast doneerden we ruim 10 miljoen Belgische dosissen voor vaccinatie, met name Astra Zeneca, Johnson & Johnson, Pfizer en Moderna. Ook gaf de Belgische Ontwikkelingssamenwerking 3 miljoen euro aan UNICEF voor het transport van de vaccins en bijkomend medisch materiaal.

De Belgische Ontwikkelingssamenwerking investeert evengoed in langetermijnoplossingen. Zo ondersteunden we binnen *Team Europe* de lokale productie van vaccins, onder meer in Senegal. 8 miljoen euro vloeide naar de Wereldgezondheidsorganisatie waarvan 4 miljoen euro gebruikt werd voor de opstart van een technologiehub in Zuid-Afrika. Doel: de vaccinknowhow delen met heel Afrika.

Migratie en ontwikkelingssamenwerking

Migratie en ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ze beïnvloeden elkaar, zowel positief als negatief. Dat wordt erkend in internationale en Europese kaders zoals de SDG's en het *EU Pact on Migration and Asylum*. Ook de Belgische Ontwikkelingssamenwerking wil er mee voor zorgen dat migratie een hefboom wordt voor duurzame ontwikkeling in de landen van herkomst, doorreis en bestemming. En dat niet alleen voor de migranten zelf, maar ook voor de gemeenschappen die hen opvangen.

Daarom werd eind 2021 een strategie migratie en ontwikkeling goedgekeurd die definieert op welke manier we de uitdagingen gelinkt aan migratie, mobiliteit en gedwongen verplaatsing willen aanpakken. Er zal gewerkt worden rond vier strategische domeinen waaronder de stimulering van een publiek debat over de link tussen migratie en ontwikkeling, en de bescherming en opvang van migranten en vluchtelingen. Focus ligt op de landen waar de Belgische Ontwikkelingssamenwerking actief is.

De strategie biedt een belangrijke leidraad rond het thema migratie voor de partners waarmee we samenwerken. Via actieplannen zullen de doelstellingen vertaald worden in concrete activiteiten en resultaten rond het thema migratie en ontwikkeling.

Klimaatfinanciering

De Conferentie van de Partijen van het VN-klimaatverdrag in Glasgow (COP26) werd internationaal en ook in eigen land van nabij gevolgd. Drie doelstellingen lagen op tafel:

- minder broeikasgassen uitstoten om de 1,5°C-doelstelling levend te houden;
- beter aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering;
- klimaatfinanciering voor de armere landen verhogen.

Er werd vooruitgang geboekt, maar de komende jaren moeten de inspanningen verder opgevoerd worden. De Belgische Ontwikkelingssamenwerking besloot alvast haar klimaatfinanciering te verhogen van 70 miljoen naar minstens 100 miljoen euro per jaar. België blijft klimaatfondsen zoals het *Green Climate Fund* en het *Least Developed Countries Fund* steunen. Dankzij het laatste kunnen meer dan 50 miljoen mensen in hun levensonderhoud blijven voorzien ondanks de klimaatverandering.

België ondersteunt tevens kwetsbare gemeenschappen in de Sahellanden Niger, Mali, Burkina Faso en Senegal tegen de impact van de klimaatverandering en de verwoestijning. In de komende jaren investeert ons land er 50 miljoen euro om 10.000 hectare land opnieuw vruchtbaar te maken. Daarmee dragen we bij aan de Grote Groene Muur, het vlaggenschipinitiatief van de Afrikaanse Unie.

Samen met de FOD Leefmilieu besteden we bijkomende klimaatfinanciering via multilaterale partnerschappen zoals het VN-Ontwikkelingsprogramma (UNDP) en het VN-Milieuprogramma (UNEP). België wil daarmee het klimaatbeleid in de partnerlanden versterken. Daarbij besteden we veel aandacht aan klimaataanpassing via biodiversiteit, klimaatslimme landbouw en duurzame stedelijke ontwikkeling. Op de COP26 sloot België zich aan bij het internationale initiatief (*Global Forest Finance Pledge*) om de ontbossing tegen te gaan. Dat vertaalde zich onder meer in de ondersteuning van het *Central African Forest Initiative* dat de bossen in het Congobekken wil beschermen.

In het kader van haar klimaatfinanciering via de privésector in ontwikkelingslanden, besliste de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO) om niet langer in aardgas te investeren en meer in te zetten op hernieuwbare energie.

Jongeren en fragiliteit

In fragiele en crisissituaties wil België een brug slaan tussen humanitaire hulp en duurzame ontwikkeling door de oorzaken van fragiliteit aan te pakken en de weerbaarheid van de bevolking te verhogen. De complementariteit tussen humanitaire bijstand, ontwikkeling en vredesopbouw vormt daarbij de leidraad.
Jongeren in Niger, Burkina Faso en Mozambique bijvoorbeeld hebben te kampen met armoede en een gebrek aan kwalitatief onderwijs en socio-economische kansen. Gevolg: werkloosheid en geweld. Door het ontbreken van perspectieven voelen ze zich aangetrokken tot criminele organisaties of gewapende milities. Anderen verlaten hun geboortestreek om op zoek te gaan naar veiliger oorden of een betere socio-economische omgeving. In 2021 financierde de Belgische Ontwikkelingssamenwerking er 7 miljoen euro in projecten die focussen op:

- technische en beroepsopleiding;
- sterkere vaardigheden vereist voor de arbeidsmarkt;
- ondernemerschap in innoverende sectoren;
- meer inspraak van jongeren in de besluitvorming;
- betere lokale onderwijsinstellingen.

Niet-gouvernementele samenwerking

Sinds 2016 werkt onze FOD met 'Gemeenschappelijke Strategische Kaders'. Doel: niet-gouvernementele actoren meer laten samenwerken op een efficiëntere en strategische manier. De actoren kunnen kiezen om rond een land of thema samen te zitten. Samen met hun lokale partners analyseren ze de context en risico's, en werken ze doelstellingen uit. Die gieten ze dan in een GSK dat ze voorleggen aan de administratie.

2021 was een belangrijk scharnierjaar voor de niet-gouvernementele ontwikkelingssamenwerking. Er moesten immers nieuwe GSK's en nieuwe 5-jarenprogramma's ingediend worden om subsidies te krijgen.
Terwijl er in 2016 slechts één GSK gewijd was aan een bepaald thema (waardig werk), waren er in 2021 drie bijkomende thematische GSK's, namelijk:

- *Sustainable Cities*: een samenwerking van onder andere koepels van steden en gemeenten;
- *Higher Education and Science for Sustainable Developmen*t: van de universiteiten en het Instituut Tropische Geneeskunde;
- *Resilience* (of waardig leven in harmonie met de natuur): van de meer milieu- én mensgerichte actoren.

Deze thema's sluiten niet alleen nauw aan bij de SDG's maar ook bij de prioriteiten van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking.

Humanitaire hulp

2021 was in humanitair opzicht een complex jaar met talloze uitdagingen. Toch mag België trots zijn dat het de meest kwetsbaren – getroffen door conflicten, instabiliteit of natuurrampen – kon blijven bijstaan. België maakte 186,25 miljoen euro vrij voor zijn humanitaire partnerorganisaties, waaronder de Verenigde Naties, het Rode Kruis en de Rode Halve Maan en ngo's.
België leefde ook de verbintenissen na die het is aangegaan in het kader van de Grand Bargain, door 60% van de financiering op een flexibele manier toe te wijzen. Ons land ondersteunde uitzonderlijk het optreden van de humanitaire hulporganisaties in Ethiopië en Afghanistan, gezien de omvang van beide crisissen en de sterk toenemende humanitaire noden. Ook de groeiende voedselonzekerheid kreeg de nodige aandacht.
Tot slot nam België in juni 2021 samen met Finland het medevoorzitterschap over van het *Good Humanitarian Donorship*. Dat informele netwerk van 42 donoren draagt bij tot de sleutelrol die donoren spelen om doeltreffende en verantwoorde humanitaire hulp te leveren.

JURIDISCHE SAMENWERKING

10 bilaterale verdragen

Daarnaast ondertekende België in 2021 10 bilaterale verdragen:

- met Frankrijk, Noorwegen en Luxemburg betreffende het vermijden van dubbele belasting;
- met Oekraïne en Luxemburg over de uitoefening van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van het diplomatieke en consulaire personeel;
- met India en de Verenigde Arabische Emiraten over wederzijdse rechtshulp in strafzaken;
- met de Verenigde Arabische Emiraten over uitlevering;
- met Tanzania over luchtvervoer;
- met Luxemburg over een gezamenlijke exploitatie van militaire transportvliegtuigen.

28 nieuwe dossiers in binnen- en buitenland

De directie Intern recht verdedigt onze FOD in geschillen voor Belgische en buitenlandse hoven en rechtbanken. De geschillen hebben in hoofdzaak betrekking op consulaire en fiscale zaken, ambtenarenrecht, ontwikkelingssamenwerking en overheidsopdrachten. In 2021 werden er 28 nieuwe dossiers geopend: 18 zaken voor hoven en rechtbanken, waarvan 3 zaken in het buitenland, en 10 zaken voor de Raad van State. In totaal volgt de directie 146 lopende rechtszaken op.

Initiatief betreffende wederzijdse rechtshulp

Onze FOD speelt een sleutelrol bij de verdragen die België afsluit, vanaf de onderhandelingsfase tot en met de ondertekening en inwerkingtreding. Zo is ze één van de drijvende krachten achter de onderhandelingen over een verdrag inzake internationale samenwerking bij het onderzoeken en vervolgen van misdaad van genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid (het *Mutual Legal Assistance Initiative* – initiatief betreffende wederzijdse rechtshulp), waarvan de werkzaamheden in 2021 zijn voortgezet.

5 multilaterale verdragen

Verder heeft ons land ook 5 multilaterale verdragen ondertekend in EU-verband:

- een wijziging met betrekking tot het Europees stabiliteitsmechanisme en tot het Gemeenschappelijk afwikkelingsfonds;
- met Qatar, Oekraïne, Armenië en Tunesië over luchtvervoer.

44 Belgische tussenkomsten bij het Hof van Justitie van de EU

Ondanks de aanhoudende gezondheidscrisis in de hele Europese Unie heeft het Hof van Justitie van de EU in 2021 opnieuw een zeer hoog werktempo gekend, met meer dan 833 zaken in het register van het Hof en 810 bij het Gerecht. België is tussengekomen bij 44 van deze dossiers, hoofdzakelijk prejudiciële zaken, alsook bij een beroep wegens niet-nakoming dat door de Europese Commissie is ingesteld. Eind 2021 was België betrokken bij 76 lopende zaken.

De belangrijkste thema's zijn de bescherming van de rechtsstaat in verscheidene lidstaten, de verwerking van persoonsgegevens door de Europese inlichtingen- en politiediensten, staatssteun, asiel en migratie, energie en het Europees aanhoudingsbevel.

Alle informatie over de activiteiten van België voor de Europese hoven is beschikbaar in het jaarverslag 2021 van de directie Europees recht, dat op de website van onze FOD wordt gepubliceerd.

Onze FOD was in 2021, samen met de FOD Justitie en de kanselarij van de Eerste Minister, ook betrokken bij de ontwikkeling en de eerste toepassing van de procedure voor de benoeming van twee Belgische rechters bij de Europese hoven, naar aanleiding van de hernieuwing van mandaten bij het Gerecht.

Bescherming van mariene biodiversiteit op volle zee

De besprekingen over de ontwikkeling van een internationaal instrument voor de bescherming van de mariene biodiversiteit op volle zee – in gebieden buiten nationale jurisdictie (BBNJ) – zijn ook met rasse schreden verdergegaan. Aangezien face-to-face-conferenties niet konden doorgaan wegens de pandemie, moesten andere oplossingen gevonden worden. Samen met Costa Rica, Monaco en andere partners (*International Center for Dialogue and Peacebuilding* en *High Seas Alliance*) heeft België in 2021 17 videoconferenties georganiseerd. Meer dan 90 landen namen deel aan deze High Seas Treaty Dialogues.

DIENSTVERLENING

Bijstand aan Belgen

Onze FOD levert bijstand aan Belgen die zich in moeilijkheden bevinden in het buitenland. Het aantal behandelde dossiers neemt voortdurend toe: 1.141 in 2019, 1.195 in 2020 en 1.345 in 2021.
Daarnaast hebben we in 2021 nog eens 123 dossiers van ouderlijke ontvoering behandeld, waarvan er 3 afgesloten konden worden.

334.282 paspoorten

De FOD Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor alle Belgische paspoorten. In 2021 werden in België 334.282 paspoorten afgegeven, inclusief reisdocumenten voor vluchtelingen, staatlozen en vreemdelingen. In het buitenland werden er 33.101 paspoorten uitgereikt. Er werden ook 5.117 voorlopige paspoorten afgegeven, waarvan 3.629 in de consulaire posten, 1.461 in de ereconsulaten en 27 in België. In 2021 werden er 25.339 elektronische identiteitskaarten afgegeven (eID's + kids-ID's).
Sinds midden 2021 zijn vingerafdrukken in de eID's verplicht. Belgen die in het buitenland ingeschreven zijn, kunnen nu hun eID ook in België aanvragen.

B-FAST: een recordaantal van 8 zendingen

2021 was een uitzonderlijk jaar voor B-FAST, het noodhulpmechanisme van de Belgische overheid. B-FAST, een interdepartementale samenwerking die wordt gecoördineerd door onze FOD, kan hulp aanbieden bij rampen in het buitenland wanneer het getroffen land hierom vraagt. De covidpandemie leidde het afgelopen jaar tot een groot aantal hulpvragen wereldwijd, waardoor het noodhulpmechanisme maar liefst acht keer werd geactiveerd. Zeven van de acht operaties in 2021 waren gelinkt aan de strijd tegen COVID-19 in andere landen waar de gezondheidszorg op dat moment ernstig onder druk stond.
In maart 2021 werd een gespecialiseerd medisch team van vier personen (teamleider, arts en verpleegkundigen) uitgestuurd naar Slovakije. Het team werd ingezet in het universitair ziekenhuis van Banská Bystrica, ter ondersteuning van een tweede team uit Denemarken. Het B-FAST-team werd ontplooid op 13 maart, vervangen op 21 maart en leverde uiteindelijk bijstand tot en met 30 maart 2021. Dankzij deze Belgo-Deense samenwerking kon in het ziekenhuis een bijkomende capaciteit worden gecreëerd van drie bedden op intensieve zorg. Een ploegensysteem verzekerde de verzorging van de patiënten op elk uur van de dag.
Een groot deel van de covidgerelateerde hulpvragen bestond verder vooral uit vragen voor dringende (medische) hulpgoederen. Zo kon B-FAST hulp uitsturen naar Jordanië, Guinee, India, Nepal, Oekraïne en Namibië. Het uitgestuurde materiaal betrof onder andere mondmaskers, persoonlijk beschermingsmateriaal, medicatie, generatoren en beademingskatheters. De totale waarde van de uitgestuurde hulp bedraagt meer dan zeven miljoen euro.
De pandemie verhinderde echter niet dat zich ook andere soorten rampen voltrokken. Zo vond begin november 2021 in Freetown, de hoofdstad van

Sierra Leone, een ernstig ongeluk plaats waarbij een tankwagen geladen met benzine explodeerde. Bij deze explosie kwamen 144 mensen om het leven, meer dan 100 anderen raakten gewond en liepen daarbij vaak ernstige brandwonden op.
B-FAST reageerde op de Sierra Leoonse hulpvraag met een zending van 4.000 dosissen van het ontstekingsremmend middel Ceftriaxone en bijkomend persoonlijk beschermingsmateriaal (30.000 nitril handschoenen en 20.000 chirurgische mondmaskers). De goederen werden ingezet voor de verdere medische opvolging van de slachtoffers.

e-Consul

Dankzij de applicatie e-Consul kunnen Belgen in het buitenland zich online inschrijven in de consulaire bevolkingsregisters, ook voor verkiezingen.
Intussen zijn wereldwijd meer dan 500.000 Belgen ingeschreven in onze consulaire bevolkingsregisters. Daarvan werden in 2021 via e-Consul 4.129 aanvragen ingediend voor volwassenen en 648 voor minderjarigen.

Bijna

5.000

akten burgerlijke stand, nationaliteitsverklaringen en notariële akten

Ondanks de wereldwijde gezondheidscrisis bleven de consulaire beroepsposten akten van burgerlijke stand en nationaliteitsverklaring opmaken.
In 2021 ondertekenden de Belgische consulaire beroepsposten in totaal 4.147 akten digitaal in de centrale Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand. Onder meer 1.886 geboorteaktes, 1.819 akten van nationaliteitsverklaring en 238 erkenningsakten.
Onze consulaire beroepsposten buiten de Europese Unie maakten een 850-tal notariële akten op.

Legalisatie

Onze consulaire beroepsposten leverden 115.863 gelegaliseerde documenten af, hetzij op papier hetzij elektronisch. De ereconsulaten waren goed voor 11.441 legalisaties.
Daarnaast heeft onze legalisatiedienst in Brussel 38.913 legalisaties en 65.377 apostilles afgeleverd, het merendeel elektronisch.
Dankzij legalisaties en apostilles wordt een Belgisch document bruikbaar in het buitenland en een buitenlands document bruikbaar in België.

Afghanistan: meer dan 1.400 personen geëvacueerd

Tijdens de zomer van 2021 viel Kaboel en namen de taliban de macht over in Afghanistan. Enkele dagen na de val van de Afghaanse hoofdstad zette onze FOD een evacuatieoperatie op in samenwerking met het Defensie en de staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Deze operatie met de bijnaam Red Kite was de eerste evacuatieoperatie voor niet-gevechtstroepen die België uitvoerde sinds 2006.
Belgen en hun kerngezinsleden, inwoners van België, mensenrechtenactivisten, medewerkers van Belgische vrouwenrechtenorganisaties en mensen die in het verleden voor de Belgische Defensie in Afghanistan werkten, werden geëvacueerd uit het land. Tussen 20 en 26 augustus evacueerde België meer dan 1.400 mensen via een luchtbrug tussen Kaboel en de Pakistaanse hoofdstad Islamabad.
Onze ambassades in de regio, in het bijzonder in Islamabad, Doha en Abu Dhabi, speelden een belangrijke rol bij de evacuaties, onder meer om diplomatieke toelatingen te verkrijgen voor overvluchten en de tijdelijke opvang van geëvacueerden in afwachting van hun verdere doorreis naar ons land. Veel van onze diplomaten werden tijdelijk gedetacheerd naar Islamabad en Kaboel om de operatie mee te helpen ondersteunen.
Ook nadat *Red Kite* wegens veiligheidsdreigingen noodgedwongen werd stopgezet, bleef onze FOD bijstand verlenen aan personen die Afghanistan nog wensten te verlaten. Via vluchten tussen Kaboel en Doha, georganiseerd door de Qatarese autoriteiten, konden nog eens 170 mensen van de Belgische evacuatielijst het land verlaten.

Visa

Door de coronacrisis kregen onze posten slechts 98.000 visumaanvragen voor kort en lang verblijf in 2021. Er werden ongeveer 71.500 visa afgegeven.

De top tien van posten met de meeste aanvragen ziet er als volgt uit:

1	Kinshasa	7.940
2	Mumbai	7.142
3	Istanboel	6.265
4	Yaoundé	5.590
5	Rabat	4.977
6	Manilla	4.572
7	Beiroet	3.528
8	Islamabad	3.376
9	Kigali	3.333
10	Moskou	3.185

Protocol

Internationale gemeenschap in België

België verwelkomt maar liefst 300 diplomatieke zendingen en consulaire posten van vreemde staten en ruim 130 internationale organisaties. De directie Protocol waakt over de correcte toepassing van de Verdragen van Wenen van 1961 (diplomatiek verkeer) en 1963 (consulair verkeer), de diverse Zetelakkoorden én de specifieke rechten die eruit voortvloeien.
Kerntaak daarbij is het beheer van de administratieve en fiscale aspecten van het verblijf van de leden van deze internationale diplomatieke gemeenschap. Zo'n 50.000 speciale verblijfstitels zijn in omloop op het Belgische grondgebied, waarvan er 19.062 uitgereikt werden in 2021, net als 2.175 CD-nummerplaten.
Om de gegevens van de grootste diplomatieke gemeenschap ter wereld efficiënter te beheren, werkt het project e-Protocol aan de modernisering van de digitale werkprocessen. Zo zullen we de internationale diplomatieke gemeenschap in België nog beter en sneller van dienst kunnen zijn.

55.000

Onze FOD heeft de in totaal 430 diplomatieke missies en internationale organisaties in België voorzien van duidelijke communicatie over de coronamaatregelen. In samenwerking met de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid werden de 55.000 leden van de diplomatieke gemeenschap in België geïdentificeerd voor vaccinatie.

Bezoeken en evenementen

Er kwam dit jaar geen staatsbezoek naar België, maar toch ontvingen we een belangrijk officieel bezoek van de voormalige Duitse bondskanselier Merkel.
Ondanks de pandemie, organiseerde het protocol meer dan 230 evenementen in het Egmontpaleis en in het *Egmont Conference Center*. Van een bilateraal ontbijt, lunches en diners tot grotere evenementen, zoals meerdaagse congressen met catering. We denken aan een NAVO-top, de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en een Benelux-top.

In het vooruitzicht van het Belgische EU-voorzitterschap in 2024, willen we een modern uitgerust Egmontpaleis ter beschikking te stellen. Daartoe worden achter de schermen renovatiewerken uitgevoerd.

Adel en ridderorden

België is een van de weinige landen ter wereld die het adellijk statuut van zijn burgers officieel erkent en wettelijk regelt. In 2021 werden 12 adellijke titels en 12 eretekens van hoge onderscheiding toegekend. De directie Protocol leverde 325 attesten van adeldom af en onderzocht 47 specifieke kwesties in verband met personen en de adellijke staat.
Protocol behandelde ook de toekenning van 76 decoraties aan buitenlanders en Belgen in het buitenland op voordracht van onze diplomatieke posten. De directie maakte in 2021 ongeveer 15.500 oorkondes op, behandelde 124 aanvragen voor onderscheidingen in de ridderorden en kende 365 eretekens voor de arbeid toe.

26

miljoen online bezoekers

In hun zoektocht naar betrouwbare reisinformatie bezochten maar liefst bijna 26 miljoen mensen onze website in 2021. Ter vergelijking: in 2020 waren dat er nog om en bij de 19 miljoen. Vooral de reisadviezen waren in trek.

Let's Talk Foreign Affairs

In april 2021 startte onze FOD met de podcastreeks *Let's talk Foreign Affairs*. Daarin komt de luisteraar meer te weten over het reilen en zeilen van onze FOD. Met een belangrijke gebeurtenis als uitgangspunt nemen we u mee achter de schermen van de diplomatie. We lichten toe op welke manieren we de burgers in België en in het buitenland optimaal bijstaan, en we leggen uit wat de FOD Buitenlandse Zaken juist doet en waarom internationale betrekkingen zo belangrijk zijn voor ieder van ons.

In 2021 passeerden de volgende thema's de revue:

- Benelux: *size matters*;
- De toekomst van Europa: *Build Back Better*;
- NATO: *Stronger together*;
- Kunst en diplomatie: een beeld zegt meer dan 1000 woorden.

NEWSBOX

In 2020 kreeg de interne communicatie van onze FOD een grondige facelift: alle interne nieuwsbrieven en andere vaste berichten werden overgeheveld naar NEWSBOX. Via dat interne informatiekanaal hebben alle personeelsleden altijd en overal toegang tot een brede waaier aan nieuwsberichten over onze FOD. Onze medewerkers omarmden die verandering dan ook heel snel. In 2021 raadpleegde tussen de 82 en de 89% van de collega's maandelijks NEWSBOX.

12 projecten voor vredesopbouw

Nog steeds binnen de pandemiecontext financierde onze dienst Vredesopbouw 12 projecten, goed voor een totaalbedrag van 3,9 miljoen euro.
Via dit soort financiering wil België bijdragen tot duurzame vrede en stabiliteit in de wereld, voornamelijk in de Grote Merenregio, de Sahel, Irak en Syrië.
De projecten die in 2021 werden gefinancierd, bestreken verschillende prioritaire thema's:

- bescherming van de kinderrechten in Burundi;
- bescherming van intern ontheemden en van vluchtelingen die terugkeren naar hun gezin in Irak;
- rehabilitatie en re-integratie van voormalige soldaten in het burgerleven in Armenië;
- steun aan mensenrechtenvoorvechtsters in Afghanistan;
- humanitaire ontmijning in Angola;
- bescherming van bedreigde bevolkingsgroepen in Mali;
- herstel van de vrede, justitie en veiligheid in het oosten van de Democratische Republiek Congo;
- steun aan de slachtoffers van buitensporig gewelddadige seksuele agressie in het oosten van de Democratische Republiek Congo.

Pers

In 2021 stuurden we 61 persberichten de wijde wereld in. Ook hebben we 40 buitenlandse journalisten geaccrediteerd in België. Ze waren afkomstig uit China, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Japan, Marokko, Nederland, Polen, Turkije, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Vietnam.
Daarnaast bracht onze persdienst verschillende posten op de hoogte over de komst van een aantal Belgische nieuwsploegen zodat ze hen konden bijstaan in hun jurisdictie. 13 officiele mails werden verstuurd, naar onder andere Brazilië, de Democratische Republiek Congo, Griekenland, Italië, Kroatië, Oekraïne, Oostenrijk, Polen, Senegal, Spanje en de Verenigde Staten.

Nieuwsbrief uitgelicht

In maart 2021 lanceerden we de gloednieuwe nieuwsbrief Uitgelicht, bestemd voor een groot Belgisch publiek. Deze maandelijkse nieuwsbrief zet onze activiteiten in de kijker. Want die zijn opvallend breed en raken tal van uitdagingen die we alleen via internationale samenwerking kunnen aanpakken: de gezondheidscrisis, duurzame economie, de strijd tegen terrorisme, de klimaatverstoring, migratie...
Naast een variatie aan artikels omvat de nieuwsbrief ook drie vaste rubrieken. 'Onze ambassades in actie' geeft een inkijk in wat een ambassade zoal doet. 'SDG van de maand' belicht een Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling (SDG) waarvoor onze FOD zich heeft ingezet. Ten slotte illustreert het 'cijfer van de maand' een eerder onderbelichte kant van onze organisatie.
In 2021 bespraken we onder meer de rol van de NAVO, de Benelux en de EU, de diensten voor Belgen in het buitenland, het toenemend belang van de Noordzee, en de belangrijke bijdrage van België aan ontmijning. In een interview legde koningin Mathilde uit hoever we staan met de SDG's op minder dan 10 jaar voor de deadline. En de pas aangestelde Speciale Gezant voor de Sahel beklemtoonde de toenemende aandacht van België voor de Sahel. U vindt alle artikels terug op onze website.

Sociale media

In 2021 werden enkele belangrijke socialemediamijlpalen gerond. Voor het eerst volgden meer dan 70.000 personen onze Facebookpagina, 60.000 ons Twitteraccount, 40.000 onze LinkedInpagina en 20.000 ons Instagramaccount. Het bereik van onze communicatie via sociale media blijft groeien. De meest succesvolle publicaties in 2021 bereikten tot een half miljoen mensen. Sociale media zijn voor onze FOD belangrijke kanalen om het diplomatieke, consulaire en ontwikkelingswerk van België in de kijker te zetten.
Ook onze vertegenwoordigingen in het buitenland bereiken meer mensen dan ooit en zetten België via de sociale media mee op de internationale kaart. Op Facebook zijn 99 Belgische vertegenwoordigingen actief, op Twitter 83, Instagram 37 en LinkedIn 20. Tijdens de covidpandemie organiseerden verschillende Belgische vertegenwoordigingen Facebook en Instagram Lives om met de Belgische gemeenschap in het gastland in contact te blijven. Ons consulaat-generaal in Atlanta waagde zich zelfs op TikTok.
Volg onze socialemediakanalen om op de hoogte te blijven van wat er zich in onze FOD afspeelt.

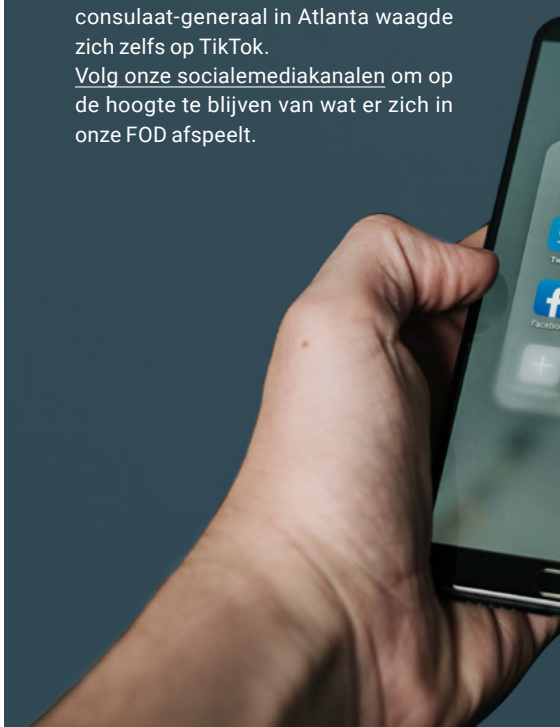

70.000
volgers op Facebookpagina

60.000
volgers op Twitteraccount

40.000
volgers op Linkedinpagina

20.000
volgers op Instagramaccount

253.313

online bezoekers

In 2016 lanceerde onze FOD de website Focus on Belgium. Het doel? Het imago van België versterken. Elke dag publiceren we er berichten die de vele troeven van ons land in de verf zetten. In de rubrieken 'Kent u deze Belgen?', 'Evenementen' en 'Wist u dat?' belichten we de wat minder bekende kanten van ons vlakke land.

In 2021 vonden 253.313 bezoekers hun weg naar Focus on Belgium, alles bij elkaar bezochten ze 444.325 pagina's. Van de 400 artikelen die verschenen, was dat over het verschil tussen Luikse en Brusselse wafels het populairste. Elke maand krijgen onze ongeveer 29.000 abonnees een nieuwsbrief met een greep uit onze belangrijkste artikelen.

We bereiken lezers uit de vier uithoeken van de wereld: 47% van de artikelen wordt geraadpleegd vanuit België, de VS is goed voor 10%, Frankrijk voor 8%, Nederland voor 6% en Canada voor 3%.

INTERNE ORGANISATIE

89

nieuwe personeelsleden

In 2021 verwelkomden we 89 nieuwe collega's: 59 personeelsleden van de binnencarrière en 30 van de buitenlandse carrière. Deze laatste groep zal na een stage op het hoofdbestuur in Brussel ons postennetwerk versterken. Ook onze ambassades en consulaten in het buitenland hebben personeelsleden aangeworven.

Modern Workplace

Het project Modern Workplace (MWP) verandert onze relatie met informatica. Dankzij MWP zijn onze apparaten performanter en onze applicaties up-to-date, en kunnen we van overal werken. Tegelijk zorgt het voor de nodige beveiliging om de steeds aanwezige cybergevaren af te weren. De nieuwe MWP-instrumenten en -werkmethodes vormen dus voor iedereen een uitdaging, maar ze bieden ook kansen.
In 2021 werd het MWP-project verder uitgerold voor alle personeelsleden op het hoofdbestuur in Brussel. Eind april waren er maar liefst 1.347 collega's aan de slag in de 'nieuwe wereld'.
Daarna waren onze diplomatieke posten aan de beurt. Door de reisbeperkingen vanwege de gezondheidscrisis moesten we de migratie volledig vanop afstand uitvoeren. 19 posten met in totaal 233 collega's zijn al overgestapt naar een IT-omgeving die aan hun noden tegemoetkomt. In totaal zijn er 1.783 collega's gemigreerd.

Cyberveiligheid

Dankzij het masterplan Cybersecurity van 2020 kunnen we cyberincidenten sneller opsporen, blokkeren, intern melden en delen met verschillende veiligheidsinstanties. In 2021 kregen we met vier cyberincidenten van wereldschaal te maken, die vaak gebruikte software als doelwit hadden en snel moesten worden aangepakt. Daarnaast vonden tien gesofisticeerde inbraakpogingen plaats die specifiek tegen onze FOD waren gericht. Een aantal van die incidenten was terug te voeren naar besmette ICT-middelen van andere overheidsdiensten om van daaruit de systemen van onze FOD te hacken.
Begin 2021 is de *Strategic Security Council* opgericht om de cyberveiligheid binnen onze organisatie structureel aan te pakken. Deze stuurgroep voor interne veiligheid brengt de verschillende actoren inzake cyberveiligheid samen. De raad heeft al verschillende punten en concrete acties aangekaart, gevalideerd en uitgevoerd, zoals een praktische cyberopleiding voor onze stagiairs-diplomaten.

Gezondheidscrisis: vaccinaties, telewerk en e-vormingen

De gezondheidscrisis had een grote impact op ons dagelijkse werk. Zo werd er gestart met de vaccinatie van het uitgezonden personeel. Uitgezonden personeelsleden en hun partners kregen de kans zich tijdens een terugkeer naar België te laten vaccineren tegen COVID-19 in het Militair Hospitaal in Neder-Over-Heembeek.
Daarnaast verstuurden we ook vaccins naar posten van waaruit onze medewerkers moeilijk naar België konden reizen. In samenwerking met de Europese Dienst voor Extern Optreden organiseerden we een diplomatieke verzending naar alle landen met een tekort of totale afwezigheid aan erkende vaccins. Deze campagne maakte het mogelijk om zowel het uitgezonden personeel, hun familieleden op post als het lokaal personeel van onze FOD tegen COVID-19 te vaccineren, evenals die van de gefedereerde instanties en van andere FOD's.
Telewerk bleef de norm en er kwam een groter aanbod aan e-vormingen. Daardoor kon ook het personeel in onze posten gemakkelijker aan opleidingen deelnemen. Voor deze laatste groep organiseerden we verschillende elektronische overlegmomenten. Tot slot werd ook een mentorprogramma uitgerold waarbij loopbaanbegeleiding en interpersoonlijke contacten tussen verschillende loopbanen en leeftijden centraal staan.

Facility management

Onze FOD blijft zijn vastgoedpatrimonium verder rationaliseren. Naast honderden kleinere projecten werden er nieuwe kanselarijen ingehuldigd in Rabat, Singapore en Kaapstad. In Beijing ging de bouw van een nieuwe ambassade van start. In samenwerking met de Regie der Gebouwen hebben we de eerste fase van de restauratie van het Egmontpaleis afgerond. De volledige renovatie van het gebouw zal rond zijn tegen het Europees voorzitterschap van 2024.
Veiligheid en vergroening vormen de rode draad doorheen al deze projecten. Zo investeerden we ongeveer 1 miljoen euro in de beveiliging van gebouwen en personeelsleden in risicolanden. Het in 2021 opgestarte Greenfleet-project zal dan weer zorgen voor een systematische vernieuwing van ons wagenpark door elektrische of hybride modellen.

Onze FOD in cijfers

Beleidsorganen van de minister van Buitenlandse Zaken
Beleidsorganen van de minister van Ontwikkelingssamenwerking
Beleidsorganen van de minister van Buitenlandse Zaken
Beheersorganen
Leiding en beheer
Algemene diensten
Protocol
Vorming
Conferenties, seminaries en andere manifestaties
Humanitaire hulp
Vertegenwoordiging in het buitenland
Communicatie, informatie en documentatie
Internationale samenwerking
Diplomatieke en consulaire posten en posten voor samenwerking
Bestaansmiddelenprogramma
Gebouwen fonds
Directie-generaal Juridische Zaken
Bestaansmiddelenprogramma
Andere werkingsuitgaven
Directie-generaal Bilaterale Zaken
Bestaansmiddelenprogramma
Bilaterale betrekkingen
Economische expansie
Directie-generaal Consulaire Zaken
Werkingskosten
Humanitaire hulp
Directie-generaal Multilaterale Zaken en Mondialisering
Multilaterale betrekkingen
Wetenschapsbeleid
Samenwerking
Humanitaire hulp
Bilaterale bijstand
Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking
Bestaansmiddelenprogramma
Ondersteuning van het ontwikkelingsbeleid van overheden in partnerlanden
Een georganiseerde civiele maatschappij die zich inzet voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, in de ontwikkelingslanden als in België
Effectief multilateralisme
Financing for development, ondernemerschap, wetenschap en technologie
Humanitaire hulp
Internationale financiering van het klimaatbeleid
Directie-generaal Coordinatie en Europese Zaken
Europese betrekkingen
Totaal

Krediet in vastlegging *in duizend EUR*	Vastlegging *in duizend EUR*	Krediet in vereffening *in duizend EUR*	Vereffening *in duizend EUR*
13	**13**	**13**	**13**
30	**28**	**30**	**30**
5.172	**4.258**	**5.172**	**3.892**
95.086	**92.732**	**97.490**	**89.985**
95.086	92.732	97.490	89.985
10.255	**9.681**	**10.750**	**8.446**
1.542	1.433	1.544	1.159
962	858	969	644
183	162	183	161
842	701	845	531
2.337	2.169	2.733	1.886
1.088	1.056	1.125	753
3.301	3.301	3.351	3.312
214.242	**184.462**	**212.807**	**175.232**
187.191	182.125	185.756	170.861
27.051	2.337	27.051	4.371
552	**396**	**569**	**278**
0	0	0	0
552	396	569	278
29.120	**20.975**	**21.525**	**18.212**
14	11	14	11
1.055	1.014	1.055	1.014
28.051	19.950	20.456	17.187
185	**185**	**187**	**84**
0	0	0	0
185	185	187	84
120.615	**113.223**	**120.615**	**112.627**
113.167	109.105	113.167	109.105
0	0	0	0
250	249	250	249
3.900	3.869	3.900	3.273
3.298	0	3.298	0
1.577.729	**1.523.338**	**1.241.409**	**1.232.236**
3.358	2.373	2.808	1.546
296.220	243.694	246.327	239.389
15.253	14.636	166.176	165.250
605.773	605.653	405.981	405.943
172.070	172.066	138.519	138.516
356.500	356.500	186.257	186.257
128.555	128.416	95.341	95.336
122	**89**	**122**	**54**
122	89	122	54
2.053.122	**1.949.379**	**1.710.690**	**1.641.090**

Copyrights

p. 7 Nizar Bredan

p. 9 Algemeen Rijksarchief

p. 10 Rafael de Campos

p. 14 Europese Commissie

p. 16 Belgium MFA

p. 18 Belgium MFA

p. 20 Sovit Chetri

p. 27 Anna Shvets

p. 30 Magnus Mueller

p. 33 Edmond Dantès

L'UNION FAIT LA FORCE